

BARWNIKI I PIGMENTY	N O R M A B R A N Ź O W A	BN-80
	Rozjaśniacze optyczne Oznaczanie trwałości na podchloryn sodowy	6045-52
		Zamiast BN-70/6045-14 ✓ BN-74/6045-31 ✓ BN-76/6045-42 ✓
		Grupa katalogowa 1029

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy jest oznaczanie trwałości rozjaśniaczy optycznych, przeznaczonych do rozjaśniania wyrobów włókienniczych, na działanie roztworu podchlorynu sodowego.

1.2. Zakres stosowania normy. Metodę stosuje się do oznaczania trwałości rozjaśniaczy optycznych, przeznaczonych do włókien celulozowych, poliamidowych i poliestrowych oraz do środków piorących.

1.3. Określenia — wg BN-72/6045-23.

2. OZNACZANIE

2.1. Zasada metody. Próbkę tkaniny testowej, rozjaśnioną optycznie badanym rozjaśniaczem, użytym w ilości odpowiadającej jego dawce maksymalnej, poddaje się działaniu roztworu podchlorynu sodowego, a następnie płucze i suszy. Obniżenie intensywności rozjaśnienia próbek ocenia się wzrokowo przez porównanie ze skalą rozjaśnień

2.2. Aparatura, przyrządy i materiały.

a) Kolby stożkowe pojemności co najmniej 100 cm³ z pokrywkami.

b) Płyty szklane lub ramki do suszenia próbek.

c) Skala rozjaśnień do oceny trwałości sporządzona wg BN-77/6045-08 p. 2.4.2 lub BN-73/6045-29 p. 2.4.2.

d) Tkanina testowa przygotowana wg BN-77/6045-08 p. 2.2.

2.3. Roztwory

a) Kąpiel bieląca, stanowiąca roztwór podchlorynu sodowego wg BN-75/6016-53, zawierający w 1 dm³ 2 g aktywnego chloru. Kąpiel doprowadzić do pH=11 ±0,2

(w temperaturze 20 ±2°C) około 10-procentowym roztworem bezwodnego węgla sodowego cz.

b) Roztwór zawierający w 1 dm³ 2,5 cm³ wody utlenionej 30-procentowej wg PN-66/C-84102. Do przyrządzania roztworów należy stosować wodę destylowaną.

2.4. Przygotowanie próbki do badań. Z tkaniny testowej wg 2.2d) rozjaśnionej optycznie badanym rozjaśniaczem wg BN-77/6045-08 p. 2.4.2.7 lub wg BN-73/6045-29 p. 2.4.2.7 i oznakowanej numerem 5, wyciąć próbkę o wymiarach 10 × 4 cm.

2.5. Wykonanie oznaczania. Próbkę przygotowaną wg 2.4 umieścić w kolbie stożkowej wg 2.2a) zawierającej świeżo przygotowaną kąpiel bielącą wg 2.3a), o krotności 1:50. Kolbę przykryć pokrywką i pozostawić na 1 h w ciemności, w temperaturze 20 ±2°C. Próbki w kąpeli nie poruszać. Po upływie jednej godziny próbkę wyjąć z kąpeli i wypłukać dwukrotnie w zimnej wodzie destylowanej. Następnie próbkę poddać działaniu roztworu wg 2.3 b) w ciągu 10 min, w temperaturze 20 ±2°C (krotność kąpeli 1:50), po czym wyjąć ją, wypłukać dwukrotnie w zimnej wodzie destylowanej, a następnie płukać przez 10 min w zimnej, bieżącej, pitnej wodzie wodociągowej. Po wypłukaniu próbkę odjąć i wysuszyć rozpostartą na płycie szklanej lub rozpiętą na ramce, w temperaturze pokojowej, bez dostępu światła.

2.6. Ocena trwałości rozjaśniacza. Osłabienie intensywności rozjaśnienia badanej próbki i zmianę jej odcienia oceniać wg BN-77/6045-08 p. 2.6 przez porównanie ze skalą rozjaśnień wg 2.2 c).

2.7. Podawanie wyników — zgodnie z BN-77/6045-08 p. 2.6.

K O N I E C

Informacje dodatkowe

Zgłoszona przez Zjednoczenie Przemysłu Organicznego ORGANIKA
Ustanowiona przez Naczelnego Dyrektora Zjednoczenia Przemysłu Organicznego ORGANIKA dnia 2 maja 1980 r.
jako norma obowiązująca od dnia 1 kwietnia 1981 r. (Dz. Norm. i Miar nr 14/1980 poz. 57)

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Instytut Przemysłu Organicznego, Warszawa.

2. Istotne zmiany do BN-70/6045-14, BN-74/6045-31, BN-76/6045-42. Zakres stosowania metody rozszerzono na rozjaśniacze optyczne do włókien poliamidowych.

3. Normy związane

PN-66/C-84102 Woda utleniona

BN-75/6016-53 Podchloryn sodowy techniczny

BN-77/6045-08 Rozjaśniacze optyczne dla włókiennictwa. Oznaczenie trwałości rozjaśniaczy. Zasady ogólne

BN-72/6045-23 Rozjaśniacze optyczne. Nazwy i określenia

BN-73/6045-29 Rozjaśniacze optyczne do środków piorących. Oznaczenie trwałości rozjaśniaczy. Zasady ogólne

4. Autorzy projektu normy — mgr inż. Ewa Higersberger, mgr inż. Wojciech Żołędziowski — Instytut Przemysłu Organicznego, Warszawa.